

ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΘΥΤΕΡΟ ΝΟΗΜΑ

• Καταπίστευμα # 1 του Ιωάννη Καποδίστρια.

1828, πρώτος χρόνος διακυβέρνησης και ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας αποφασίζει να ιδρύσει τη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων [ΣΣΕ]. Σοφή απόφαση με βαθύτερο μελλοντικό νόημα. Ακόμη και για σήμερα. Υπόσταση Πολιτείας ουσιαστικά δεν υπήρχε. Δεν είχε καν αναγνωριστεί η εθνική μας ανεξαρτησία. Η Χώρα, μιας παθημασίας έκτασης, καθημαγμένη από τον επαναστατικό αγώνα και τις εσωτερικές έριδες ήταν έρμαιο στις προσωπικές επιδιώξεις των Οπλαρχηγών.

Λιγιστά ανώτερα πνεύματα είχαν εθνική συνείδηση. Και ο Ιωάννης Καποδίστριας, διανοούμενος λάτρης του Διαφωτισμού, πολύπειρος πολιτικός και διπλωμάτης, άριστος γνώστης της νέας ευρωπαϊκής τάξεως φθάνει στην Ελλάδα, με το μεγάλο εθνικό όραμα και καταπίστευμα: **Να αναμορφώσει τη Χώρα σε μια εύρυθμη και ευνομούμενη Πολιτεία, αντάξια της αίγλης της. Ήτοι σε κράτος σύγχρονο, πειθαρχημένο, δημοκρατικό, ομότιμο εταίρο της Ευρώπης.**

• Καταπίστευμα #2 του Ιωάννη Καποδίστρια.

Τα ελληνόπουλα πρέπει να αναλαμβάνουν στους ώμους τους τη βαριά ευθύνη της ακεραιότητας της Πατρίδας. Γι' αυτό ακριβώς το σκοπό το Πρώτο Ανώτατο Ίδρυμα, που ίδρυσε ήταν η ΣΣΕ. Το Έθνος είχε και έχει πάντοτε την ανάγκη από στρατιωτικούς ηγέτες. Δηλαδή, **ό,τι πιο κρίσιμο προσωπικό. Ήτοι προσωπικότητες, που διαθέτουν τις ικανότητες, αλλά και τη βούληση να οδηγήσουν τη δραστηριότητα των άλλων ανθρώπων προς ένα σκοπό αναγνωρισμένης αξίας.** Και εάν απαιτηθεί, στο ύψιστο ηθικό καθήκον, την αυτοθυσία.

Ο Κυβερνήτης ονόμασε τους μαθητές της Ευέλπιδες, ήτοι «καλές ελπίδες του Έθνους».

Ένα δάκρυ κύλησε στο πρόσωπό του Κυβερνήτη, όταν ο ίδιος τους τοποθετούσε τα διακριτικά των πρώτων Ελλήνων αξιωματικών. Η εντολή σαφής: «..να διδαχθούν την αρετήν και την μετά λόγου πειθαρχίαν». Την όποια αγωγή θα ελάμβαναν θα την μεταλαμπάδευαν και σε όλα τα ελληνόπουλα. Αυτό επιτεύχθηκε! και ο θυμόσοφος Λαός το αναγνώρισε: «Ο Στρατός είναι το καλύτερο Σχολείο» είπε. Έκτοτε με αυτή την έννοια παραμένει, ο Εύελπς, στη συνείδηση κάθε Έλληνα.

• **Ο Εύελπς, ως αιεφόρος αξία.** [ΣΣ: όπου αναφέρεται Εύελπς εννοείται και ο Ναυτικός Δόκιμος και ο Ίκαρος.]

Η όλη αρχιτεκτονική δομή της προσωπικότητας του ευέλπιδος εδράζεται στη πιο εμμενή αξιολογική κλίμακα: Την ύπατη βαθμίδα των αξιών, το **ιερό**, κατέχει η Πατρίδα, στην οποία ο Εύελπς ορκίζεται, δια βίου, να «φυλάττει πίστη...».

Με όραμα την Πατρίδα προσδιορίζει πιο κρυστάλλινα τις λοιπές αξίες της ζωής του.

Η αλήθεια πραγματώνεται στην ακεραιότητά της.

Το κάλλος στην αυτόνομη συνειδητή αυτοπειθαρχία, που δεν συντρίβει την προσωπικότητα, αλλά μεταβάλλει τους πολλούς σε ένα ευκίνητο και άθραυστο ενιαίο όργανο.

Τέλος, ως ύπατο **αγαθό** θεωρείται το καλό ολόκληρου του Έθνους.

Επί της στερεής αυτής θεμελιακής βάσεως δομείται το πιο ευσταθές χωροδικτύωμα με τις αναδυόμενες αξίες, που νοσηματοδοτούν τη ζωή κάθε ανθρώπου και συνέχουν κάθε λαό:

Την **εμπιστοσύνη**, την **αγάπη** [φιλότητα, συνανήκειν, αδελφοσύνη] και την **ελπίδα**.

Με αυτή την παιδεία γαλουχούνται οι ευέλπιδες όλων των εποχών. Με αυτά τα νάματα η ΣΣΕ απέδωσε στο Έθνος χιλιάδες στελέχη, τα οποία οδήγησαν τα ελληνόπουλα στον τριπλασιασμό του αρχικού «προγεφυρώματος» και στη δημιουργία αξιοπρεπούς Πατρίδας,

η οποία, παρά τους πολέμους, τις εθνικές διχοστασίες και τις τραγωδίες της τελικά, εξασφάλισε στους Έλληνες με απλοχεριά την πολυπόθητη ευημερία.

Να γιατί πιστεύουμε, ότι **ο Εύελπς είναι πρότυπο παιδείας και συνιστά αιεφόρο αξία**. Είναι εκπαιδευτής μαχητών, αλλά και διδάχος και ανδραγωγός των νέων και ως πολίτης είναι **θεματοφύλακας των αξιών μιας εύρυθμης και ευνομούμενης Πολιτείας**.

• **Το αξιακό καταπίστευμα της γενιάς του 1940.**

Η Γενιά του 1940 άφησε ανεξίτηλο το δικό της καταπίστευμα. Κατέδειξε και απέδειξε ότι ένας και μοναδικός τρόπος υπάρχει για τη διδαχή αξιών: **Το προσωπικό παράδειγμα**. Μας κληροδότησε:

1. Να θεωρούμε την **Πατρίδα**, ως ιδανικό συνειδησιακό τόπο αυτοπραγμάτωσής μας.
2. Να καλλιεργούμε τις πανανθρώπινες θεμελιακές αξίες δόμησης πολύπλευρης προσωπικότητας, τη «σοφία» [αλήθεια], το κάλλος [ωραιότητα] και την ισχύ [ηθική]. Από την οποία αναδύεται η ιερότητα.
3. Να διδάσκουμε στους νέους μας με το δικό μας παράδειγμα την αυτοπειθαρχία και την ευπείθεια στους νόμους, που ορίζουν το μέτρο για το μέγιστο της ελευθερίας της δημοκρατικής συμβίωσης.
4. Στον πόλεμο, αλλά και στην ειρήνη η ελευθερία της Πατρίδας, που είναι προϋπόθεση και της δικής μας ελευθερίας, εξασφαλίζεται, μόνον, **χωρίς την άκρατη διχοστασία**.

• **Ένας αναστοχασμός και μια απόφαση που αξίζει.**

Η κάθε είδους κρίση που βιώνει η Χώρα μας, θαρρούμε, ότι μπορεί να αποτελέσει τη μεγαλύτερη «ευκαιρία» για ανάνηψη. Το πάθημα μπορεί να γίνει μάθημα και να μας προσδώσει ισχύ για **ολική επαναφορά** των δοκιμασμένων αξιών μας. Αυτό **δε σημαίνει οπισθοδρόμηση**, αλλά **επιστροφή στις σταθερές, που μας δίδαξε η εμπειρία των λαών**.

Να τοποθετήσουμε και πάλι στην πρώτη βαθμίδα των αξιών μας τη **σωτηρία** και την **αξιοπρέπεια της Πατρίδας**, αφού όμως, προσδιορίσουμε ποιας **μορφής Πατρίδα θέλουμε**.

Άραγε μια Ελλάδα στριμωγμένη στο «οικονομικό καναβάτσο», που τη λιοιδορεί όλη η παγκόσμια αρένα και για την οποία οι απανταχού ομογενείς μας ντρέπονται, ενώ εμείς οι ίδιοι τη μισούμε! Μια άχρωμη και απρόσωπη μονάδα, που θα τρέφεται από το φως των άλλων ή με μια **δημιουργική εθνική προσωπικότητα**, άξια όχι μόνον να δέχεται, **αλλά και να χαρίζει στους ανθρώπους ολόκληρου του Κόσμου μας, όπως έκανε πάντοτε, κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες!**

• **Η Εθνική Άμυνα είναι απόλυτα συλλογική υπόθεση.**

Δεν νοείται άμυνα χωρίς υγιές κοινωνικό, οικονομικό, παιδευτικό στοιχείο. Η Εθνική Άμυνα αρχίζει από το άτομο και ολοκληρώνεται στις Μεραρχίες των συνόρων και στα Γενικά Επιτελεία.

Την ύπαρξη του Στρατού επέβαλε πάντοτε η αδήριτη ανάγκη της άμυνας της Πατρίδας, που είναι προϋπόθεση όλων των άλλων ζωτικών λειτουργιών. Για τη δημοκρατία η εθνική άμυνα συνιστά πρωταρχικό στοιχείο υπόστασης.

Η Δημοκρατική Πολιτεία λειτουργεί, ως ενιαίος οργανισμός, έστω και εάν στηρίζεται σε επιμέρους εξειδικευμένους θεσμούς. Η σωστή και εναρμονισμένη λειτουργία του κάθε θεσμού επηρεάζει το Όλον.

Το **στρατεύεσθαι για την Πατρίδα** συνιστά **ύπατη δημοκρατική αξία** [γι' αυτό ο τύπος **απαρεμφάτου**], καθόσον υπερασπίζεται το **ύπατο αγαθό της ελευθερίας της**. Το **στρατεύεσθαι είναι** προσωποπαγές **καθήκον** όλων μας, πλην, φυσικά, όσων αδυνατούν. Η **στρατιωτική θητεία δεν πρέπει να απαξιώνεται**.

- Το «στρατεύεσθαι εν ειρήνη» συνιστά αυταξία.

Στην ειρήνη ο Στρατός προετοιμάζει τους νέους μας για την κρίσιμη ώρα της μάχης. Η στρατιωτική εκπαίδευση δεν είναι μια απλή εκμάθηση χειρισμού του οπλισμού. Αυτό είναι το ελάχιστο έργο και θα αρκούσε ένας μικρός χρόνος στράτευσης. Παραβλέπεται η ύψιστη αποστολή της κορυφαίας φάσεως της ανθρώπινης αγωγής η **στρατιωτική αγωγή**, η οποία, ως **προσωπική ενεργητική μέθεξι στο ύπατο αγαθό της ελευθερίας** την καθιστά πρώτηστη δημοκρατική αξία.

Στην πιο κρίσιμη ηλικία, με τη στρατιωτική αγωγή λαμβάνει χώρα η **μετουσίωση του νέου σε μαχητή**.

Ήτοι μέσα σε ένα ιδιάζον κλίμα, πολύ διαφορετικό από το σπιτικό-οικογενειακό, **αναπτύσσεται η προαίρεση και η προθετικότητα για ευθύνη του νέου, λόγω της ορμέμφυτης ανθρώπινης ιδιότητας της κοινωνικότητας [μίμησης]**.

Προκαλείται μια έντονη συγκινησιακή ενεργοποίηση του συναισθηματικού του χώρου. Ταυτόχρονα αφυπνίζεται ο συνειδησιακός χώρος, καθόσον βρίσκεται μπροστά στη σκληρή πραγματικότητα της ευθύνης. Με το παράδειγμα των μελών της ομάδας και με ανδραγωγό τον εκπαιδευτή αναπτύσσεται η ευγενής άμιλλα. Ο συνειδησιακός χώρος καθίσταται αξιογόνος, απόπου αναδύεται, ως υπέρβαση του εαυτού, η ηθική συνείδηση, που εκφράζεται με τη **βούληση για προσφορά μέχρι την αυτοθυσία**.

Κατά τη δοκιμασία της στρατιωτικής αγωγής ο νέος ανέρχεται σταδιακά τις κρισιμότερες παιδευτικές βαθμίδες της **αυτοσυνειδήσιας, αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης**.

Με πλήρη συνείδηση του κινδύνου, μέχρι και **πιθανού θανάτου**, υπερβαίνει το φάσμα της φοβίας και ξεπερνά το κατώφλι της ατομικότητας βηματίζοντας σταδιακά στη μέθεξι και σύμφυση με το σύνολο [**ομάδα, στρατός, Πατρίδα**], στα οποία συνειδητά πλέον θέλει να ανήκει. Ουσιαστικά διέρχεται από το κατώφλι της **ετερονομίας και ανευθυνότητας προς την αυτονομία, την ευθύνη και την ελευθερία**.

Συνειδητοποιεί την έννοια της Πατρίδας, ως άξιος να συμβάλει στην ελευθερία της, και πλαταίνει τα στενά ατομικά του όρια μέχρι και την αιωνιότητα του Έθνους.

Δεν είναι μια απλή υπόθεση κάποιων ελάχιστων ωρών η στρατιωτική αγωγή, αλλά πράξη άλγους και κόπου μεγάλης διάρκειας. Είναι η κορυφαία φάση της πιο έμπεδης δόμησης της προσωπικότητας, γιατί πρόκειται για την κατάκτηση της κορυφαίας αρετής της **ενσυνείδητης πειθαρχίας**. Τώρα πια είναι εκείνος, οποίος συνειδητά αποφασίζει. Δεν καθίσταται, όπως κάκιστα λέγεται, «στρατιωτάκι», αλλά ένας **ικανός μαχητής του πολέμου και της ζωής**.

Στον Στρατό σφυρηλατούνται **ακατάλυτοι υικοί, πατρικοί και συναδελφικοί δεσμοί**, οι οποίοι χαλυβδώνονται σε εμμενείς αξίες και συνιστούν τα στοιχεία της αρμονικής συνύπαρξης. Ο Στρατός **αρτιώνει την αρετή της κοινωνικότητας**.

Κατά κανόνα, ΟΙ ΚΑΛΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ.

- Το να έχουμε Πατρίδα, ως οντότητα, είναι πρώτηστη αξία.

Η Πατρίδα είναι μια **πολυσύνθετη και πολύπλοκη οντότητα**, καθόσον μέλη της είναι άνθρωποι με άπειρες ετερογενείς επιθυμίες και βουλήσεις. Είναι πολυποίκιλος ζωντανός οργανισμός. Η επιβίωση όμως κάθε ζωντανού όντος από το απλούστερο ον μέχρι και τη Συνομοσπονδία Κρατών, επιτάσσει τρεις βασικές συνθήκες:

1. **Αρμονική[ούτε χαλαρή, ούτε ασφυκτική] συνοχή των συστατικών.**
2. **Μορφή ενιαίας λειτουργικότητας, ως αυτοοργανούμενο σύνολο.**
3. **Ικανότητα αρμονικής σύνδεσης [αρετή] με το περιβάλλον.**

Το Έθνος, ως ανθρώπινο σύνολο στηρίζεται κατά βάση στο συναίσθημα που παγιώνεται σε εθνική συνείδηση. Το **Κράτος και η Πολιτεία**, κυρίως, θεμελιώνονται στην ορθολογικότητα, που επιβάλλει τις ανθρώπινες συμβατικές υποχρεώσεις. Οι **κοινωνίες και οι κοινότητες** συμπληρώνονται και με δεσμούς ηθικής υφής. Η Πατρίδα, πιο κοντά ως έννοια με

το έθνος, υπερκαλύπτει τις λοιπές ενώσεις ανθρώπων. Αναδύεται σε ανώτερο ψυχικό επίπεδο εκεί, όπου κρυσταλλώνονται οι πεποιθήσεις και τα «πιστεύω». Στην **αξία της ιερότητας**. **Η Πατρίδα είναι, ως εάν οικογένεια.**

Η **ιερότητα μετουσιώνει τον γεννήτορα σε πατέρα και μητέρα. Τον πλησίον σε αδελφό. Την συνύπαρξη σε αδελφοσύνη.** Μόνον η **σχέση-αξία της ιερότητας** μπορεί να συνθέσει τις αντιθέσεις που ανακύπτουν από τις απαιτήσεις της ελευθερίας και της ισότητας των ατόμων.

Την υπόσταση της **Πατρίδας** **συνέχει το βιωματικό συναίσθημα** ότι ανήκομε σε ένα σύνολο, στο οποίο θέλουμε να ανήκουμε και εκείνο μας δέχεται με αγάπη ως μέλος του [amae]. Τότε αναδύονται η **ευπείθεια, η αυτοπειθαρχία και η εμπιστοσύνη.**

• **Η Πατρίδα μετουσιώνει το άτομο σε Πρόσωπο**

Η δημοκρατία είναι **σύνθεση αντιθέτων σε ενότητα.** Τουτέστιν **αρμονία.**

Αυτή συνιστά και το **πρόταγμα** της εποχής μας. Πως θα ξεπεραστεί ο εγωτισμός και θα θεωρήσουμε ως αξία το **αρμονικό συνανήκιν.** Αυτό απαιτεί θέληση και η θέληση απορρέει από το εάν θεωρούμε αξία την ύπαρξη υγιούς Πατρίδας. **Ας φανταστούμε το όνειδος του απάτορα, του απορριπτέου και του παρία!**

Η ελληνική γλώσσα, ετυμολογικά, σηματοδοτεί την έννοια της **Πατρίδας, ως την ωραιότερη σύνθεση των κοινών ρόλων του πατέρα και μητέρας.** Πατρική αυστηρότητα και ισχύς μαζί με μητρική αγάπη και φροντίδα. **Ύπατος εξουσιαστής ο Νόμος, ο μόνος, που εξασφαλίζει τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματά μας, την ελευθερία μας, αφού και εμείς τηρούμε τις υποχρεώσεις μας.**

Πατρίδα σεβαστή στους άλλους, που σημαίνει σεβαστή πρώτα σε εμάς.

Εμείς, με **ορθή κρίση να εκλέγουμε τους άξιους ηγέτες** μας και εκείνοι να διαχειρίζονται την εξουσία για το καλό όλων. Πατρίδα ευυπόληπτη και αξιοπρεπή. Όχι απομονωμένη και τυφλή. Τέτοια, όμως, Πατρίδα δημιουργούν, όχι τα άτομα, αλλά οι **σωστοί πολίτες. Πολίτες ως πρόσωπα, τα οποία πλάθονται με τη δοκιμασμένη ευρεία παιδεία. Την Ολιστική Παιδεία!**

• **«Το αμύνεσθαι περί Πάτρης», συνιστά δημοκρατική αξία.**

Η **εξασφάλιση της Πατρίδας** μας είναι **προσωποπαγές δικό μας καθήκον.** Το τι σημαίνει φροντίδα της πατρίδας το αντιλαμβανόμαστε όλοι μας. **Το συμφέρον του όλου υπερτερεί του ατομικού. Με ευπείθεια τηρούμε τους νόμους και δεν νομιμοποιούμε να τους παραβιάζουμε επειδή κάποιος άλλος τους παραβιάζει.**

Αναθέτουμε την εξουσία στους πολιτικούς που εξυπηρετούν το συμφέρον της Πατρίδας, από το οποίο ωφελούνται αξιοκρατικά οι πολλοί και τόσα άλλα γνωστά και απλά, αλλά δύσκολα!!.

Ο Κόσμος που ζούμε σήμερα, παρά τα έντονα προβλήματά του, είναι ο καλύτερος που υπήρξε ποτέ. Λιγότεροι πόλεμοι. Τα φυσικά φαινόμενα ελέγχονται καλύτερα. Τα υλικά αγαθά είναι πιο πολλά, ασχέτως από την άδικη κατανομή τους, που μπορεί να διορθωθεί με την ποιότητα των ανθρώπων.

Η **ίδια η ζωή,** όμως, είναι πολύπλοκο φαινόμενο και ο Κόσμος γίνεται συνεχώς περιπλοκότερος. Ο άνθρωπος, ουσιαστικά, είναι όμηρος σε ένα θανάσιμο εναγκαλισμό στα πλοκάμια της μηχανιστικής πολυπλοκότητας. Αναζητώντας την ευτυχία προκάλεσε τεχνητές και ανεκπλήρωτες επιθυμίες και έχασε τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά του.

Είναι πια **απόλυτη ανάγκη να βρούμε την εσωτερική μας αρμονία. Να γίνουμε πρόσωπα. Τα υπεύθυνα πρόσωπα-πολίτες έχουν τη συνειδητή ευθύνη, ως πιστεύω τους.**

Μόνον ο άνθρωπος, όμως, μπορεί να σώσει τον Άνθρωπο,

Το αμείλικτο φάσμα της κρίσεως που περνάει η Χώρα μας επιτάσσει να γίνουμε Άνθρωποι ευθύνης.

Και η άμυνα της Πατρίδας είναι η ύπατη ευθύνη. Το αμύνεσθαι περί Πάτρης είναι αδήριτη ανάγκη. Είναι το δημοκρατικό καθήκον όλων μας.

• Η μοναδική μας ελπίδα είναι η παιδεία.

Ο νέος θεός, που λέγεται **χρήμα**. Ως μέσον είναι το πιο αποτελεσματικό που έχει δημιουργήσει ο άνθρωπος. Το ολέθριο είναι ότι το χρήμα από μέσον κατέστη τελικός σκοπός. Τουτέστιν ύπατη αξία. Οι αρχαίοι Έλληνες το θεωρούσαν αναγκαίο κακό!

Το χρήμα είναι το πιο ουδέτερο μέσο. Μετριέται με την ποσότητα και όχι με την ηθική ποιότητα. Έτσι πλήττει θανάσιμα την ανθρωπότητα. Ο άνθρωπος από αυτοσκοπός κατέστη δούλος του χρήματος. Ήτοι πράγμα, αριθμός, εργαλείο και άθυρμα έρμαιο σε κάθε είδους μερκαντισμό.

Η ευρεία παιδεία μπορεί να σώσει τον άνθρωπο από τον θανάσιμο εναγκαλισμό του χρήματος.

Η παιδεία είναι καθήκον όλων μας. Η παιδεία, που μορφώνει τον άνθρωπο σε πρόσωπο, σε δημοκρατικό πολίτη και τον κοσμεί με πειθαρχία και αρετή. Παιδεία, όπως οι πρόγονοί μας εμπνεύσθηκαν και θεμελίωσαν και αφού εμπλουτίσθηκε στην εξέλιξή της με τις πνευματικές εμπειρίες της ανθρώπινης ιστορίας τείνει να κατακτήσει τον Πλανήτη ολόκληρο.

Η κλασσική παιδεία, η γεννήτρια της παγκόσμιας πολιτισμικής ισχύος.

Η ποιοτική παιδεία είναι **βασική αξία**, από την οποία αναδύονται και οι άλλες αξίες

«Η παιδεία καθάπερ ευδαίμων χώρα, πάντα τα αγαθά φέρει» [Σωκράτης].

Όλα τα αγαθά και ειδικότερα τα πνευματικά έρχονται στην ώρα τους και εμείς δυστυχώς μηδενίσαμε ψυχολογικά το χρόνο. Τα θέλουμε όλα εδώ και τώρα. Η Παιδεία, όμως, είναι από τη φύση της η πιο σπουδαία ωριμότητα και δεν έχει «ταχείες αποδόσεις», σαν τις υψηλού κινδύνου οικονομικές επενδύσεις με τις γνωστές επιπτώσεις.

Η ελλιπής παιδεία προκαλεί οδυνηρές συνέπειες. Πειστικότερο παράδειγμα η κάθε κρίση που βιώνουμε. Στο βάθος της κρύβεται το μεγάλο **έλλειμμα** της Παιδείας.

Τι πιο πειστικό **κίνητρο** προσωπικής δράσεως για μια γόνιμη καλλιέργεια!

• Στάδια και βήματα της παιδείας .

Διακρίνουμε δύο στάδια παιδεία μέχρι την τελική φάση της αυτοπραγμάτωσης:

1. Την Παιδαγωγία [για την νεανική ηλικία]. Ουσιαστικά έχει απομείνει μόνο η εκπαίδευση για επαγγελματική εξασφάλιση.

2. Την Ανδραγωγία [andragogy], [Άνδρας, με την ομηρική έννοια του ανθρώπου, «Δίας πατήρ ανδρών τε και Θεών». Υπόψη ότι η ιουδαϊκή λέξη «Εύα» στην ελληνική γλώσσα λέγεται «Ανδρίς»!]. Το στάδιο της ανδραγωγίας αρχίζει, όταν ο νέος αποκτήσει και προσωπικές εμπειρίες και μπορεί να συμβάλλει σταδιακά στην αγωγή του. Συνεχίζεται δια βίου.

• Τα βασικά βήματα ανδραγωγίας:

1. Αναζήτηση του μέτρου και των αρμονικών αναλογιών. [Η αναλογία της χρυσής τομής, ίσως, συνιστά «πανάκεια»].

2. Εξάσκηση προσέγγισης των αξιών: αλήθειας, κάλλους, αγαθού και με αυτό το στέρεο θεμέλιο η κρυστάλλωση των απόψεων, των πεποιθήσεων και των «πιστεύω».

3. Καλλιέργεια των αρετών συνύπαρξης [εμπιστοσύνη, σεβασμός και αγάπη].

• Τα Ανώτατα Στρατιωτικά Ιδρύματα[ΑΣΕΙ] και η Παιδεία.

Σήμερα ζούμε σε μια «μαζική» κοινωνία, η οποία είναι πεδίο των «νάρκισσων», «α-λαζόνων- μακιαβελικών τύπων» και όπου ισχύει το «όλοι εναντίον όλων». Η **Παιδεία**, με το ιδανικό της, την **συνανθρωποποίηση** είναι η **μοναδική διέξοδος**. Είναι ένα αντίδοτο στη

δυστυχία του ανθρώπου. Γιατί ρίχνει φως στην πραγματικότητα, βελτιώνει τις σχέσεις των συν-ανθρώπων και τελικά, όχι σπάνια, **αμβλύνει την ένταση της δυστυχίας**. Μας κάνει πιο δυνατούς και ικανούς, ώστε να βιώνουμε σχετικά πιο «ωραία» τη ζωή, ακόμη και στις πάρα πολύ δύσκολες πτυχές της. Η παιδεία, που παράγει αυτά τα αγαθά είναι εκείνη, που οι αρχαίοι προγονοί μας εμπνεύσθηκαν και είχε τελικό σκοπό την διάπλαση «αυτού του είναι του Ανθρώπου». Πνευματική του αρχή είναι ο **ανθρωπισμός** και όχι η ατομοκρατία. **Πέραν από ένα αυτόνομο «εγώ» υπάρχει μια εικόνα, ως ιδέα του ανθρώπου .**

Μια εικόνα, που ενισχύει και βελτιώνει το ανθρώπινο είδος, όπως την έπλασαν οι παιδαγωγοί, οι ποιητές, οι καλλιτέχνες, οι ερευνητές και οι φιλόσοφοι.

Αυτή η Παιδεία βιώνεται στις Στρατιωτικές Σχολές. Τα ΑΣΕΙ παράγουν ηγήτορες. Και μάλιστα στρατιωτικούς ηγήτορες, ήτοι που μπορούν οδηγήσουν τους νέους στο ύπατο καθήκον της αυτοθυσίας για το καλό της Πατρίδας.

Η δημιουργία ενός ηγήτορα είναι κάτι μοναδικό και πολύ δύσκολο. Πιο δύσκολο από τη δημιουργία ενός καλού επιστήμονα. Η ηγεσία, κατά βάση δεν διδάσκεται, αλλά μαθαίνεται γιατί είναι βίωμα.

Εδώ συνίσταται και η τεράστια ειδοποιός διαφορά των ΑΣΕΙ από τα λοιπά ΑΕΙ.

Η μέθοδος, που πρέπει να εφαρμόζεται είναι η μέθοδος της «επεξεργασίας διαμαρτυριών»:

Ήτοι ύστερα από σκληρή [αρχικό στάδιο] επεξεργασία με βάση την ετερονομία γίνεται το δυνατόν συντομότερο η σταδιακή μετάβαση στην αυτόνομη καλλιέργεια και ανάπτυξη των αρετών της στρατιωτικής ζωής.

Η αρχική σκληρή αγωγή είναι η μόνη οδός για την μετουσίωση. Πρέπει να είναι όσο δυνατόν βραχύτερη, αλλά είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ.

Αμβλύνεται η σκληρότητα αυτή μόνον με τον εσωτερικό «έρωτα» [μεράκι] ήτοι το αγνό και βαθύτατο **ΠΑΘΟΣ** για το λειτούργημα του αξιωματικού. Μια σύμφυτη αρετή του εισερχομένου στη Σχολή για ενσυνείδητη συμμετοχή του.

Για να υπάρξει συμμετοχή, προαπαιτείται η βούλησή του, που με τη σειρά της προϋποθέτει ελπίδα για κάτι καλύτερο. Αυτή την ελπίδα πρέπει να παρέχουν, με κάθε τρόπο και πάντοτε τα ΑΣΕΙ στους μαθητές τους.

Πρέπει να τους λέμε την αλήθεια. Είναι λειτούργημα και όχι ένα απλό βιοποριστικό επάγγελμα η ιδιότητα του Αξιωματικού.

Το ύψιστο όφελός του είναι η προσωπική του «ανωτεροποίηση», που λαμβάνει χώρα ταυτόχρονα με την ανδραγωγία των νέων και η οποία τον οδηγεί σε ανώτερα επίπεδα ανθρώπινης ποιότητας, όπου γεύεται κανείς γεύσεις ανεπανάληπτες και μοναδικές.

Βριλήσσια 20 Ιούν. 2025

Αντγος εα. Δημήτριος Μπάκας

Πρώην Δκτής ΣΣΕ, Επιτ. Διοικητής ΣΔΑ.

Πρόεδρος Κιβωτού ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Ε.Δ.